

Meldcode

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Paschalisschool-Wijchen

Schooljaar 2024-2025

Januari 2025

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Visie	3
Waarden	3
Wettelijke verplichte route van de meldcode.....	5
Stap 1: in kaart brengen van signalen	6
Stap 2: Collegiale consultatie en eventueel raadplegen Veilig Thuis	6
Stap 3: Gesprek met de ouder	7
Stap 4: Weging en risicotaxatie in het Intern Zorgteam (IZT) of Extern ZorgTeam (EZT)	8
Stap 5: Beslissen: hulp bieden en handelingsgerichte adviezen voor de leerkracht en volgen (A) of melden bij Veilig Thuis (B)	8

INLEIDING

Verantwoording:

Sinds 1 juli 2013 zijn beroepskrachten verplicht de Meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. De Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM) heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking, eer gerelateerd geweld en ouder(en) mishandeling. Tot kindermishandeling wordt ook gerekend het getuige zijn van huiselijk geweld. De Meldcode heeft als doel jeugdigen, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, snel passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. Hiertoe biedt de Meldcode stappen en handvatten aan professionals voor signalering en het verdere handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Paschalisschool is verantwoordelijk voor een goede kwaliteit van onderwijs en zorg aan zijn leerlingen. Deze verantwoordelijkheid is zeker ook aan de orde in geval van zorg aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;

Op basis van deze verantwoordelijkheid wordt er van medewerkers die werkzaam zijn op de Paschalisschool, verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen. De Paschalisschool legt in deze code ook vast op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt.

Visie

Wij geloven dat goed onderwijs ontstaat uit een nauwe samenwerking tussen het team, ouders, leerlingen. Op de Paschalisschool maken we gebruik van elkaars kwaliteiten, interesses, talenten en bewezen kennis. De pedagogische- en didactische ontwikkeling van ieder kind staat centraal. We stemmen af op de specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Door het ontwikkelen van een positieve en open blik op de samenleving, bereiden we onze leerlingen voor op de toekomst.

We werken aan een omgeving waarin we samen een sociaal veilige leer- en schoolomgeving creëren. Hiermee bevorderen we meer zelfvertrouwen en een hogere mate van betrokkenheid bij het leerproces. Dit draagt onder andere bij aan het versterken van sociale vaardigheden, empathie en respect voor anderen.

Waarden

Verantwoordelijkheid:

Samen werken we aan een omgeving waarin elke leerling zich gesteund voelt en de ruimte krijgt om te groeien. We moedigen leerlingen aan om initiatief te nemen voor hun eigen ontwikkeling en dragen hier proactief aan bij. Onze gedeelde verantwoordelijkheid staat centraal in het creëren van een inclusieve en ondersteunende leeromgeving.

Veiligheid:

Samen werken we aan een sociaal veilige omgeving, om elke leerling de beste kansen te bieden en zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen, wederzijds respect en empathie te tonen, stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan. Onze schoolomgeving is gericht op het aanmoedigen van positieve relaties, open communicatie en samenwerking.

Verbinding:

Wij zoeken actief verbinding met elkaar en onze omgeving, want samen staan we sterker en bereiken we meer. De Paschalisschool is een belangrijke ontmoetingsplaats waar leerlingen, ouders en professionals elkaar treffen, hun waardering naar elkaar uitspreken en samen vieren.

Ontwikkeling:

We blijven ontwikkelen en leggen de lat hoog voor onszelf en elkaar. We evalueren wat we doen en zoeken steeds naar verbetermogelijkheden. We maken gebruik van elkaars kwaliteiten, interesses, talenten en van bewezen kennis.

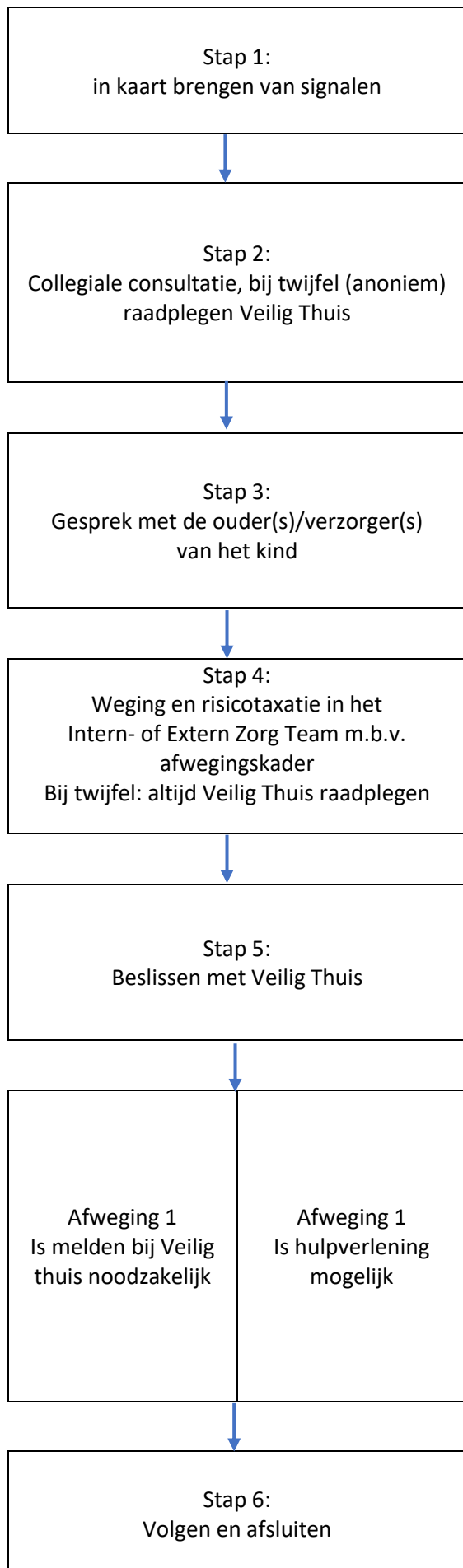
Scherpzinnigheid:

Met scherpzinnigheid pakken we vraagstukken aan en dringen we door tot de kern ervan. We nemen initiatief, stellen kritische vragen en tonen lef. Met een scherpe, deskundige en bekwame blik zien we kansen en oplossingen.

Begripsverduidelijking:

- Onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- Onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen of instellingen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen; hierdoor wordt ernstige schade berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- Onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor een school van Kans en Kleur werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de basisschool zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- Onder *leerling* in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent;

WETTELIJKE VERPLICHTE ROUTE VAN DE MELDCODE

Stap 1: in kaart brengen van signalen

- ▶ de leerkracht observeert en brengt de signalen in kaart
- ▶ onderzoek naar onderbouwing op basis van concrete waarneming
- ▶ leerkracht documenteert bij stap 1 t/m 4

Stap 2: Collegiale consultatie Intern (IZT)- of Extern Zorg Team (EZT), bij twijfel raadplegen Veilig Thuis

- ▶ de leerkracht consulteert interne collega's en Kwaliteitscoördinator (KC)
- ▶ KC zet, indien nodig, signaal in de Verwijsindex Risicjongeren (VIR)
- ▶ bij twijfel: de leerkracht raadpleegt (anoniem) Veilig Thuis

Stap 3: Gesprek met de ouders/verzorgers van het kind

- ▶ Gesprek met ouder(s)/verzorger(s) door leerkracht en KC: delen van de zorg
- ▶ bij twijfel: de KC raadpleegt Veilig Thuis

Stap 4: Weging en risicotaxatie in het IZT of EZT

- ▶ De KC stemt af met de directeur en bereikt dit met het IZT en EZT, doen een risicotaxatie en beantwoorden de 5 vragen van het afwegingskader
- ▶ bij twijfel: KC en directeur nemen contact op met Veilig Thuis voor advies
- ▶ bij doorgaan naar stap 5 doen de KC en/of directeur melding en bespreken dit met de betrokkenen

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis;

- 1: melden bij Veilig Thuis
 - 2: organiseren of bieden van effectieve hulp (5a)
- ▶ de KC documenteert de vervolgstappen

Afweging 1: Melden bij Veilig Thuis

- ▶ Gesprek door KC en directeur met de betrokkenen over de voorgenomen melding bij Veilig Thuis
- ▶ De KC registreert de leerling in de VIR

Afweging 2: Hulpverlening

- ▶ Gesprek met ouder(s)/verzorger(s) door de KC En hulpverlening
- ▶ Plan van aanpak hulpverlening EZT
- ▶ Monitoren van de geboden hulp door school en EZT
- ▶ Evalueren en indien nodig bijstellen door school en EZT
- ▶ Als de geboden hulp onvoldoende resultaat biedt alsnog melden bij Veilig Thuis

Stap 6:

- ▶ Evalueren van de procedure door leerkracht, KC, directeur en eventueel hulpverlening.

Stap 1: in kaart brengen van signalen

Breng de signalen, die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten, in kaart en leg deze vast. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroegsignalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die jij als leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt. Alle signalen waardoor je duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn worden verzameld.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen moeten schriftelijk vastgelegd worden. Dit wordt vastgelegd in het leerlingdossier, vanwege de privacy gevoelige gegevens die verzameld worden. Hierdoor kan later bij de inspectie verantwoording afgelegd worden indien dit wordt gevraagd.

De volgende gegevens worden in het leerlingdossier vastgelegd:

- **Datum, plaats, situatie**
- **Aanwezig**
- **Signalen die duidelijk maken welke zorgen je ziet, hoort of ruikt (concrete waarnemingen)**
- **Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten**
- **Contacten over deze signalen en met wie**
- **Stappen die worden gezet en door wie**
- **Besluiten die worden genomen en door wie**
- **Vervolgaantekeningen over het verloop**

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde medewerker.

Betreffen de signalen kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de *Wet Preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs, artikel 4 Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedenmisdrijven (meld- en aangifteplicht)*. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Stap 2: Collegiale consultatie en eventueel raadplegen Veilig Thuis

De leerkracht bespreekt de waargenomen signalen met een collega waarbij de leerling het jaar daarvoor in de klas heeft gezeten, of van een broertje of zusje, de kwaliteitscoördinator en/of directie. De kwaliteitscoördinator kan de leerkracht adviseren of zelf observeren in de klas en zo nodig het Extern Zorgteam (EZT) (de jeugdverpleegkundige, jeugdarts of schoolmaatschappelijk werker) consulteren. Ook kan de kwaliteitscoördinator, bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling, (anoniem) advies vragen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis of het EZT kan advies geven over op welke wijze in gesprek kan worden gegaan met de ouder. Indien de ouder weigert in gesprek te gaan, is dit een zorgelijk signaal en moet dit worden meegenomen in de weging (Stap 4).

Om de leerling 'open' (niet anoniem) te bespreken met externe deskundigen is tenminste melding aan de ouders nodig; toestemming van de ouders is niet meer vereist. De leerling kan anoniem worden besproken, wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties. Door in het contact transparant en integer te zijn, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is. Ouders spelen een cruciale rol in het vinden naar de oplossing van het probleem, vandaar dat ouders en school ieder een eigen verantwoordelijkheid krijgen te dragen. Afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Indien er ook maar enige twijfel is over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij de leerling, moet je advies vragen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of de zorgen over deze situatie terecht zijn en of er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld. Zorgvuldig handelen vereist dat je nagaat of je advies moet vragen bij Veilig Thuis.

Het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder, is alleen mogelijk:

- als de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met u zal verbreken.

Bij het vragen van advies aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling, ouder of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kan direct advies gevraagd worden aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kan zo nodig in hetzelfde gesprek een melding gedaan worden, zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties kun je ook contact leggen via 112 en de politie om hulp vragen.

Stap 3: Gesprek met de ouder

Besprek de signalen met de ouder. Dit wordt altijd gedaan door de leerkracht, samen met de kwaliteitscoördinator en, indien nodig, de directeur. Heb je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis.

Het oudergesprek:

- Leg de ouder het doel uit van het gesprek.
- Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan.
- Nodig de ouder uit om een reactie hierop te geven.
- Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) neemt je met spoed contact op met Veilig Thuis
- Schriftelijke vastlegging vindt plaats in het leerlingdossier in ParnasSys. Ouders hebben ten alle tijden inzage in de notities.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en uit te wisselen over de ontwikkeling van de leerling/hun kind, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerling gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder daarop? Hoe gaat

het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder daarvan? Hoe ervaart de ouder de opvoeding en zijn rol als ouder? Indien de ouder de zorgen herkent kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis.

Breng de ouder na overleg met anderen op de hoogte. Informeer en wissel tijdens deze contacten continu uit over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die u hebt. Indien een begeleidingsplan wordt ingezet voor de leerling, bespreek dit met de ouder. Bespreek ook tussentijds en na afloop de resultaten van het begeleidingsplan.

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak hebben, kunt u dit traject afsluiten. U kunt de leerling en de ouder binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden.

Stap 4: Weging en risicotaxatie in het Intern Zorgteam (IZT) of Extern ZorgTeam (EZT)

De volgende stap is de signalen, het ingewonnen advies bij collega's en de informatie uit het gesprek met de ouders te bespreken in het IZT en/of EZT. Hierbij kunnen de ouders eventueel aanwezig zijn. De aard en de ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld worden afgewogen. De expertise van de partners wordt gebundeld en optimaal benut. Vervolgens wordt er een afgestemde aanpak vastgesteld en uitgevoerd, gericht op de veiligheid van het kind en de ondersteuning van de ouders en de leerkracht.

Neem bij twijfel contact op met Veilig Thuis en laat deze een weging maken.

Stap 5: Beslissen: hulp bieden en handelingsgerichte adviezen voor de leerkracht en volgen (A) of melden bij Veilig Thuis (B)

Stap 5a: hulp bieden, handelingsgerichte adviezen voor de leerkracht en volgen

Wanneer op basis van de afweging in stap 4, besloten wordt wat het EZT, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen dan wordt:

- Vanuit het EZT de noodzakelijke hulp geboden;
- Afgesproken wie de zorg coördineert;
- door school en het EZT, in samenwerking met de leerkracht en ouders, de effecten van deze hulp gevolgd en de aanpak zo nodig bijgesteld;
- door school, EZT en ouders een Plan van aanpak over de begeleidings- en zorgbehoeften van de leerling vastgelegd en uitgevoerd;
- door school de genomen stappen en acties, gebeurtenissen, gesprekken, feiten en besluiten, beschreven en opgenomen in het leerlingdossier in parnasSys;
- het plan van aanpak met school, leerling, EZT en ouders geëvalueerd en indien nodig bijgesteld;
- nadat de begeleiding wordt afgerond, het proces en begeleiding geëvalueerd;
- nazorg geboden;
- besproken of de procedure van de meldcode goed is doorlopen
- alsnog een melding bij Veilig Thuis gedaan als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.

Stap 5b: Melden bij Veilig Thuis

Wanneer uit Weging en risicotaxatie uit stap 4 blijkt dat school de leerling *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling kan beschermen, of *twijfelt* hiertegen voldoende bescherming kunt bieden wordt:

- besloten wie dit vermoeden bij Veilig Thuis gaat melden;
- dit vermoeden bij Veilig Thuis gemeld;
- gezorgd dat de melding zoveel mogelijk aansluit bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- bij de melding bij Veilig Thuis overlegt wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Het besluit tot te gaan melden bij Veilig Thuis wordt vooraf met de ouder besproken. Dit gesprek wordt gevoerd door de kwaliteitscoördinator en directeur. Het overgaan tot melden wordt ook besproken met de leerling wanneer deze 12 jaar of ouder is.

- Uitgelegd waarom een melding gedaan gaat worden en wat het doel daarvan is.
- De leerling en/of ouder wordt uitdrukkelijk om een reactie gevraagd.
- In geval van bezwaren van de leerling en/of ouder, wordt overlegd op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren.
- Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in de afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
- Een melding wordt gedaan wanneer het oordeel is dat de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling en/of ouder over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met u zal verbreken